Nieuwsbrief Regionale Infrastructuur Werk en inkomen (RIW)

Basis voor fundamentele verandering

In de vorige nieuwsbrieven bent u geïnformeerd over de nieuwe Wet werken naar vermogen (Wwnv) en veranderingen in de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Ontwikkelingen die gepaard gaan met een forse bezuiniging en vragen om fundamentele veranderingen in de manier van werken. Er is een doorkijk geboden naar wat dit betekent voor de organisatie van werk en inkomen in de regio. Een aantal beelden die de projectgroep RIW en programmaraad Participerend hierover hebben ontwikkeld, zijn met u gedeeld. De projectgroep heeft ondertussen op verzoek van de programmaraad een eerste advies uitgebracht over de wijze waarop werk en inkomen in de regio te organiseren. Dit voorstel wordt door het merendeel van de projectgroepleden ondersteund. De programmaraad heeft overwegend positief gereageerd op het advies. In deze nieuwsbrief lichten we het voorstel en de te ondernemen stappen toe.

Hoe werk en inkomen te organiseren?

Op basis van de uitgangspunten die in de vorige nieuwsbrieven beschreven zijn, is geconcludeerd dat gemeenten in de regio zich onder andere via samenwerking anders moeten organiseren. Samenwerking is nodig om meer te bereiken met minder geld. Om stappen te kunnen zetten naar een andere manier van werken, moet eerst een besluit genomen worden over de wijze van samenwerken. Dit is het fundament onder een nieuw te bouwen infrastructuur werk en inkomen.

Mogelijke samenwerkingsvormen

Er zijn twee mogelijke manieren van samenwerken onderscheiden.

1. *Netwerksamenwerking*

Er wordt samengewerkt in de regie op en de uitvoering van alle taken op het gebied van de Wwnv en Wsw, op basis van onderlinge afspraken tussen gemeenten en de sociale werkvoorziening. Taken worden gezamenlijk opgepakt vanuit de bestaande organisaties. Naar verwachting is het nodig op termijn toe te groeien naar variant 2.

2. *Eén regionale organisatie*

De uitvoeringsorganisaties van Werk en inkomen in de gemeenten en Lander smelten samen. Huidige uitvoeringsorganisaties worden opgeheven. Er wordt één organisatie ingericht die alle taken vanuit de Wwnv en Wsw uitvoert voor de gemeenten. Ondersteunende taken op het gebied van bijvoorbeeld personeel of ICT zijn in deze organisatie belegd. Een alternatief is, dat voor meerdere uitvoeringsorganisaties in de regio één organisatie voor ondersteunende taken wordt ingericht.

Voor beide varianten geldt dat:

- Lander grotendeels de taak uitvoert gericht op het plaatsen van klanten met een beperkte arbeidsproductiviteit.
- Vanuit de Wet Maatschappelijk Ondersteuning (WMO) regie wordt gevoerd op de uitvoering van maatschappelijke participatie. Dit wordt niet bekostigd vanuit de budgetten werk en inkomen.
- De toegang tot Werk en inkomen via lokale gemeenten én de regionale organisatie (op locatie) wordt georganiseerd.
- Beleid op het gebied van de Wwnv en Wsw hier onderdeel van uit maakt.
- De werkgeversbenadering door de gemeenten, Lander en het UWV WERKbedrijf tezamen wordt uitgevoerd.

Wat adviseert de projectgroep en waarom?

De projectgroep adviseert één regionale organisatie werk en inkomen te realiseren (*variant 2). Variant 1* geeft onvoldoende antwoord op de opgave die er ligt en de eerder geformuleerde uitgangspunten. Argumenten:

- *Efficiency*
  Met deze variant kan de maximale besparing worden gerealiseerd in de organisatiekosten. De capaciteit van afzonderlijke gemeenten en die van Lander wordt bijeengebracht in één organisatie. Dit geldt ook voor de ondersteunende taken van gemeenten en Lander. Hiermee wordt het meeste schaalvoordeel behaald. De nieuwe organisatie kan met minder managers en medewerkers af. Ook nemen investeringen in ICT, HRM en dergelijke af. Door centrale besturing van de organisatie kan vanuit gezamenlijk beleid op basis van één dienstverleningsconcept worden gewerkt. Dit bespaart (overleg) tijd en geeft slagkracht.

- *Effectiviteit*
  Deze variant biedt daarnaast de meeste mogelijkheden om effectiever te werken. Deze vorm van samenwerken draagt optimaal bij aan de regionale solidariteit. Door eenduidige aansturing, een gemeenschappelijke werkwijze, en het regionaal kunnen benaderen van werkgevers, ontstaat slagkracht in het realiseren van arbeidsparticipatie. Kwaliteiten van organisaties en haar medewerkers worden gebundeld. De kwetsbaarheid van de organisatie vermindert. Dit zijn belangrijke voorwaarden om de doelstellingen van de Wwnv te verwezenlijken en uitgaven op het Inkomens- en Werkbudget te beheersen.
- De veranderkosten zijn lager dan wanneer via *variant 1* naar *variant 2* wordt toegewerkt.

Kanttekeningen

- De invulling van het voorstel kan alleen stapsgewijs plaatsvinden en zal niet op 1 januari 2013 gereed kunnen zijn. Dit biedt gelijktijdig ook de mogelijkheid de noodzakelijke dwarsverbindingen te leggen met andere stelselwijzigingen in het sociale domein.
- Het voorstel is een lange termijn oplossing. Investering is nodig, voordat besparing kan worden gerealiseerd.
- Een structuurwijziging alleen is niet genoeg om de benodigde verandering te realiseren. Eén organisatie is een hulpmiddel om anders te werken en geld in de organisatie vrij te maken ten behoeve van de klant. Er is vooral ook een andere cultuur en houding nodig.

Hoe nu verder?

Op bestuurlijk niveau moeten besluiten genomen worden over de organisatie van werk en inkomen. Dit proces zal tijd vragen. Anderzijds is het op ambtelijk niveau nodig nu al te anticiperen op de Wwnv en nieuwe Wsw, om op 1 januari aan de eisen van deze nieuwe wetgeving te voldoen. Er worden daarom twee sporen ingericht.

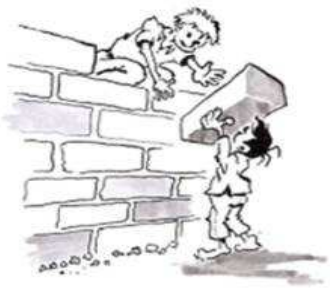

Spoor 1
Momenteel worden de hierboven beschreven varianten doorgerekend. Op 29 maart a.s. wordt de programmaraad Participerend, mede op basis van deze doorrekening, gevraagd een principebesluit te nemen over de samenvoeging van de gemeentelijke organisaties voor werk en inkomen en Sociale Werkvoorziening Lander. Voorafgaande aan 29 maart wordt dit voorstel besproken in de afzonderlijke colleges van de gemeenten. Afhankelijk van het verloop zal de uitkomst worden besproken met de gemeenteraden en het bestuur van Lander.

Wanneer de besluitvorming positief verloopt, zullen nieuwe vragen moeten worden beantwoord, zoals:

- Welke manier van besturing en financiering passen het beste bij de organisatie?
- Op welke manier gaan we om met de gevolgen van het voorstel voor medewerkers?
- Hoe zorgen we voor samenhang tussen de in- en uitvoering van de Wwnv en de wetten in het overige sociale domein?
- Op welke manier moet de organisatie ingericht worden? Hoe moet de verbinding tussen werk en inkomen en de overige (lokale) loketten vorm krijgen?

Spoor 2
Gezien de (financiële) urgentie en het korte tijdspad voor invoering van de Wwnv, zal de projectgroep nu al kijken waar door samenwerking winst behaald kan worden. Op korte termijn is een bijeenkomst gepland met een bredere ambtelijke vertegenwoordiging van de betrokken organisaties, om inzichtelijk te maken wat wanneer en samen opgepakt moet worden. Helder is dat Wwnv beleid hoe dan ook ingevuld moet worden. De Wwnv eist een regionale werkgeversbenadering en regionaal arbeidsmarktbeleid. Hier is al vorm aan gegeven via het Werkgevers Adviespunt Rivierenland (WAPR) en het programma Participerend en zal dan ook op worden voortgebouwd. Ook vormgeven aan het plaatsen van mensen bij werkgevers in het kader van werken naar vermogen zal in ieder geval in het verlengde hiervan worden opgepakt.

Wanneer er ontwikkelingen zijn, zullen we u via de nieuwsbrief informeren.